

Hrant Dink Cinayeti Davasının 12 Yıllık Kronolojisi

Posted on 19/01/2019

Tam 12 yıl geçti Hrant aramızdan ayrılalı. 19 Ocak 2007’de kaleme aldığı son makalesinde “Evet kendimi bir güvercinin ruh tedirginliği içinde görebilirim, ama biliyorum ki bu ülkede insanlar güvercinlere dokunmazlar” yazdıktan saatler sonra İstanbul’un en merkezi noktalarından birinde, Şişli’de, yayın yönetmeni olduğu Agos gazetesinin önünde katledildi Hrant.

Hrant katledileli tam 12 yıl oldu ama cinayetin ardından başlayan hukuki süreç hala sonuçlanmadı. Yıllardır süren dolambaçlı hukuk mücadelesi devam ediyor ama peki ne durumda?

Cinayet ve dava süreci

06.02.2004 Sabiha Gökçen’in Ermeni olduğunun ileri sürülmesi

Hrant katledileli tam 12 yıl oldu ama cinayetin ardından başlayan hukuki süreç hala sonuçlanmadı. Yıllardır süren dolambaçlı hukuk mücadelesi devam ediyor ama peki ne durumda?

Cinayet ve dava süreci

06.02.2004 Sabiha Gökçen’in Ermeni olduğunun ileri sürülmesi

Antepli bir ermeni olan Hripsime Gazalyan’ın Agos gazetesinde yayınlanan anlatımlarında ilk kadın savaş pilotu olan Sabiha Gökçen’in soykırım sonrasında evlat edinilen Ermeni

çocuklarından biri olduğu ileri sürüldü.

22.04.2004 - Genelkurmay'dan açıklama

Genelkurmay Başkanlığı sert bir açıklama yayınlayarak şu ifadeleri kullandı:

“Kendisi Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ilk kadın savaş pilotu olarak Türk havacılığının onursal bir ismidir. Sabiha Gökçen aynı zamanda Atatürk'ün, Türk kadınının Türk toplumu içinde bulunmasını istediği yeri gösteren değerli ve akılcı bir sembolüdür. Böyle bir sembolü amacı ne olursa olsun tartışmaya açmak, milli bütünlüğe ve toplumsal barışa katkısı olmayan bir yaklaşımdır.

“Bir iddiayı, milli duygu ve değerleri de kötüye kullanarak bu şekilde yayımlamanın habercilik olarak nitelendirilmesini kabul etmek mümkün değildir. Ulusal birlik ve beraberliğimizin en güçlü olması gereken bu dönemde milli birlik ve beraberliğimize ve milli değerlerimize yönelik bu tip yayımların ne amaçla yapıldığı Türk toplumunun büyük bir kesimince artık anlaşılmakta ve endişe ile izlenmektedir.”

24.04.2004 - Kamu görevlilerinin tehdidi

İstanbul Valiliği'ne çağrılan Dink, burada bir vali yardımcısının yanında bulunan iki MİT görevlisi tarafından tehdit edildi.

25.02.2004 - 301'den dava

Mehmet Soykan adlı bir kişinin şikayet dilekçesi üzerine Şişli Cumhuriyet Savcılığı tarafından Hrant Dink'in başka bir yazısı için “Türklüğü aşışlamak” suçlamasıyla TCK'nın 301. maddesinden dava açıldı.

26.02.2004 - Agos önünde tehditvari eylem

Agos Gazetesi önünde toplanan ve Ülkü Ocaklarına mensup grup, tehdit içeren pankartlar açarak gösteri yaptı. Pankart ve sloganlarda “Akıllı ol”, “Hesap sorulur”, “Eli kırılır” gibi ibareler yer alıyordu.

Ekim 2005 - 301’den ceza

“Türklüğe hakaret” cezası

“Şapparıgce” köşesinde Ermeni kimliği üzerine yazdığı sekiz bölümlük yazı dizisinin, 13 Şubat 2004 tarihli bölümü içerisinde cimbızlanan ve Diaspora Ermenilere yönelik eleştirel yaklaşım içeren bağlamından koparılarak, “Hrant Dink, Türk kimliğine hakaret ediyor” tavrıyla sunulan “Türk’ten boşalacak o zehirli kanın yerini dolduracak temiz kan, Ermeni’nin Ermenistan ile kuracağı asil damarında mevcuttur” cümlesi, yeni bir davanın konusu oldu.

Hrant Dink hakkında “Türklüğü neşren tahkir ve tezyif etmek” suçundan açılan dava sonunda, mahkeme tarafından tayin edilen bilirkişinin yazıda herhangi bir suç unsuru olmadığı yönündeki lehte raporuna karşın. Şişli 2. Asliye Ceza Mahkemesi’nin 7 Ekim 2005 tarihli kararı ile Hrant Dink altı ay hapis cezasına mahkum edildi.

Yargıtay 9. Ceza Dairesi kararı onadı ve böylece Hrant Dink hakkındaki hapis cezası kesinleşmiş oldu. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı bu karara itiraz etti, ancak itirazı Yargıtay Ceza Genel Kurulu tarafından reddedildi.

02.02.2006 - Tehdit mektubu

Avukatıyla birlikte Şişli Cumhuriyet Savcılığı’na başvuran Hrant Dink, Bursa Nilüfer’den Ahmet Demir adlı bir kişiden postayla gelen tehdit mektubunu vererek araştırılmasını istedi.

Mektupta “Sonunuz geldi, önce oğlunu sonra seni öldüreceğiz” yazıyordu.

15.02.2006 - Öldürülecek bilgisi istihbarat raporlarında

“Ne pahasına olursa olsun öldürülecek”

Trabzon Emniyet Müdürlüğü istihbarat Şubesi'nin muhbiri Erhan Tuncel, Yasin Hayal'in Hrant Dink'i “Ne pahasına olursa olsun öldürecek” istihbaratını Trabzon Emniyeti'ne bildirdi.

İstihbarat raporu daha sonraki yazılara “Ses getirici eylem” olarak yansdı.

19.01.2007 - Hrant Dink öldürülüyor

Hrant Dink'in Şişli'deki Halâskârgazi Caddesi üzerindeki Agos gazetesinin önünde suikasta uğramasından hemen sonra cinayeti işleyen kişi güvenlik kameralarından tespit edildi. Kameralardaki kişi Dink'i üç el silah atışıyla öldürmüştü.

Şüphelinin fotoğrafları olayın akşamında basın aracılığıyla kamuoyuna servis edildi. Şüpheli şahız o tarihte 17 yaşında olan Ogün Samast'tı.

Ogün Samast suikasttan 36 saat sonra babası Ahmet Samast'ın ihbarı sonucunda Trabzon'a giderken Samsun Otogarı'nda sivil giyimli jandarma ve polis ekipleri tarafından gözaltına alındı. Samast ile birlikte cinayette kullanılan silah da ele geçirildi.

Samast ilk sorgusunda cinayeti Yasin Hayal'in talimatı üzerine işlediğini söyledi. Hayal'in adı daha önce 2004'te Trabzon'da Mc Donalds bombalaması olayına karışmış, 6 yıl 8 ay hapis cezası aldıktan 11 ay sonra tutuksuz yargılanmak üzere tahliye edilmişti.

Samast'ın ifadesinin ardından Hayal Trabzon'da gözaltına alındı. Hayal ifadesinde cinayeti

Erhan Tuncel ile birlikte planladığını söyledi. Operasyonu genişleten polis Erhan Tuncel'le birlikte 12 kişiyi gözaltına aldı. Tuncel'in Trabzon Emniyet Müdürlüğü için muhbirlik yaptığı ortaya çıktı.

Ogün samast ile Yasin Hayal, Zeynel Abidin Yavuz, Ersin Yolcu ve Ahmet İskender, 24 Ocak 2007'de tutuklandı.

Ogün Samast, yakalandığında Samsun Yeşilkent Karakolu'na getirilmişti. Yakalanmasından birkaç gün sonra Samast'ın burada polisler ve Türk bayrağıyla çekilmiş fotoğrafları ortaya çıktı. Bu olay, kamuoyunda hem büyük bir tepki yarattı hem de Dink'in öldürülmesinde kamu görevlilerinin rolü olup olmadığına dair şüphe uyandırdı.

Yargı süreci başlıyor

02.07.2007

Dink suikastıyla ilgili Nisan 2007'de başlayan yargı sürecinin ilk duruşması 2 Temmuz 2007 tarihinde Beşiktaş'taki 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nde (ACM) görüldü. Davada 12'si tutuklu 18 kişinin yargılaması yapıldı.

Mart 2008

Nisan 2008'de Trabzon'daki jandarma görevlileri hakkında da dava açıldı. Dava açılanlar arasında Trabzon Jandarma Alay Komutanı Ali Öz de bulunuyordu. 2016'daki darbe girişimi sonrası, Trabzon Jandarma İstihbarat görevlisi Veysel Şahin ve Ali Öz tutuklandı.

14.09.2010 - AIHM Türkiye'yi mahkum etti

Avrupa insan Hakları Mahkemesi, Hrant Dink'in 19 Ocak 2007 tarihinde İstanbul Şişli'de katledilmeden önce ve sonrasında yapılan başvurular kapsamında Türkiye'yi yaşam hakkını

ihlal ettiği, mahkemelere etkin başvuru hakkını kısıtladığı ve ifade özgürlüğü hakkını çiğnediği gerekçesiyle mahkum etti.

AIHM kararında, “Savcılık soruşturması, cinayetin şüphelilerinin hareketsiz kalışı hakkında yeni unsurlar ortaya çıkarmadan polisleri korumakla sınır kaldı” dedi.

Hükümetin “Öldürüldüğünde hakkında mahkeme kararı kesinleşmemiştir” savunmasını reddeden AIHM, Yargıtay Ceza Genel Kurulu’nun onama kararını hatırlattı ve ekledi: “Üstelik bu karar Hrant Dink aşırı milliyetçilerin hedefi haline gelmesine neden oldu.

Yetkililerse onu korumada önlem almadı” değerlendirmesinde bulundu.

17.01.2012 - Dink davasında ilk karar

Hrant Dink cinayeti davası, beş yılın ardından 25. duruşmada karara bağlandı.

Yasin Hayal’in tasarlayarak insan öldürmeye azmettirmekten ağırlaştırılmış müebbet hapisle cezalandırılmasına; Salih Hacısalihioğlu ruhsatsız mermi bulundurmaktan 2 ay 15 gün hapsine, Erhan Tuncel Mc Donald’s olayından dolayı 10 yıl 6 ay hapsine, Ersin Yolcu ve Ahmet İskender’in tasarlayarak insan öldürmeye yardım etmekten dolayı 12 yıl 6’şar ay hapsine, Ahmet İskender’in ruhsatsız silahtan dolayı 1 yıl hapsine karar verildi.

Mahkeme, tutuklu kaldığı süre göz önüne alınarak Tuncel’i tahliye etti. Osman Hayal beraat etti.

18.01.2012 - Erdoğan’dan açıklama

Dönemin Başbakanı Erdoğan:

“Kamuoyu vicdanı bu noktada rahat değil ama faille ilgili verilmiş ceza bundan başkası da olmaz. Ağırlaştırılmış müebbet hapis, idam olmadığına göre bundan daha başka bir ceza verilmez. Bu konuyla ilgili olarak devlet, yargıyla gerekli çalışmalarını yaptı. Yargı da devletin bir unsuru. Bununla ilgili biz yürütme olarak bize ne dendiye, bizden ne istendiye bunlar yapıldı. Yakalama sürecinden tutunuz, ondan sonraki süreçlere kadar yine istenen ne olmuşsa bunlar yerine getirilmiş.”

20.02.2012 - DDK Raporu: Devlet kabul etti

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül’ün isteğiyle gazeteci Hrant Dink’e düzenlenen suikastı inceleyen Devlet Denetleme Kurulu, 28 Ocak 2011 ‘de başlattığı incelemeyi tamamladı. DDK, “Dink’in yaşam hakkının korunmasında ağır kamu hizmeti kusuru vardır” sonucuna ulaştı.

21.04.2012

Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılanan tetikçi Ogün Samast hakkındaki “tasarlayarak insan öldürmek” ve “ruhsatsız silah bulundurmaya suçlarından toplam 22 yıl 10 ay hapis cezası kesinleşti.

15.05.2013 - Yargıtay kararı bozdu

Yargıtay, Yasin Hayal, Zeynel Abidin Yavuz ve Tuncay Uzundal’ın “terör örgütü yöneticiliğinden” verilen beraat kararını, “suç işlemek amacıyla oluşturulan örgütü kurma ve yönetme suçundan” ceza verilmesi istemiyle bozdu.

Ayrıca, Erhan Tuncel’in “kasten öldürmeye azmettirme” suçundan kurulan beraat hükmünün, sanığın Dink’i öldürülmesi suçuna yardım suretiyle iştirak etmesi nedeniyle mahkumiyeti gerektiği gerekçesiyle bozulmasına karar verildi.

17.09.2013 - Dink davası yeniden başlıyor

Hrant Dink cinayeti davası hakkında Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin verdiği bozma kararının ardından dava bu tarihte yeniden başladı.

Aralık 2014 - Kamu görevlileri tutuklandı

Kamu görevlileri soruşturması Savcı Gökalp Kökçü, 2014 yılı Aralık ayında Dink cinayeti soruşturmasına bakmakla görevlendirildi. Kökçü, aralarında dönemin İstanbul Emniyet Müdürü Celalettin Cerrah, EGM İstihbarat Dairesi eski Başkanı Sabri Uzun, Trabzon il Emniyeti eski Müdürü Reşat Altay ve Emniyet istihbarat Dairesi Başkanı Engin Dinç'in de aralarında bulunduğu 26 kamu görevlisi hakkında iddianame düzenledi. Fethullah Gülen cemaatine yönelik soruşturma ve operasyonların yoğunlaştığı bu dönemde başlatılan soruşturma kapsamında aralarında Ali Fuat Yılmaz, Ramazan Akyürek ve Ercan Demir'in de bulunduğu bazı kamu görevlileri tutuklandı.

Eylül 2015

Kamu görevlileri soruşturmasında, dosyada yeni delillerin olduğu ortaya çıktı. Buna göre bazı raporlar ve Trabzon Emniyeti Müdürlüğü istihbarat Şubesi'nde bulunan bir bilgisayar kaybedilmişti.

Ayrıca, cinayetten önce Dink'in evinin çevresinde bazı jandarma görevlilerinin olduğu telefon kayıtlarından tespit edildi. Olay yerinde tetiği çeken Samast'ı izleyen altı kamu görevlisi olduğu soruşturma dosyasına girdi.

11.12.2015

Yargıtay 12. Ceza Dairesi, Trabzon 2. Sulh Ceza Mahkemesinin Dink'in öldürülmesi olayında

“görevi ihmal” suçundan Albay Ali Öz ile Kıdemli Yüzbaşı Metin Yıldız’ın 6’şar ay, astsubaylar Hüseyin Yılmaz, Okan Şimşek ve uzman çavuşlar Hacı Ömer Ünalır ile Veysel Şahin’in 4’er ay hapis cezası, Astsubay Gazi Günay ile Uzman Çavuş Önder Araz’ın ise delil yetersizliğinden beraat kararını bozdu. Dairenin bozma kararında, sanıkların “kamu görevlisinin resmi belgede sahteciliği” suçundan da yargılanması gerektiğine hükmedildi.

19.12.2015

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, Hrant Dink cinayetiyle ilgili olarak 24 kamu görevlisi hakkında takipsizlik kararı verdi.

Savcı Kökçü’nün hazırladığı iddianame iki defa mahkemeye gittikten sonra kabul edildi. Savcı Kökçü, hazırladığı iddianamede jandarma dosyasını ayırdı.

15 Temmuz 2016’daki darbe girişiminin ardından Fethullah Gülen cemaatine yönelik soruşturmalar Dink soruşturmasın da sıçradı. Jandarma soruşturması devam ediyor.

27.01.2016

İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi’nde açılan kamu görevlileri davası ana dava ile birleştirildi.

19.04.2016 - Hrant Dink davasında kamu görevlileri sanık sandalyesinde

Ana dava ile birleştirilen kamu görevlileri davası görülmeye başlandı. Davada, aralarında Celalettin Cerrah, Ahmet İlhan Güler, Sabri Uzun, Engin Dinç, Ali Fuat Yiimazer, Ramazan Akyürek, Reşat Altay, Ercan Demir, Özkan Mumcu, Muhittin Zenit, Mehmet Ayhan, Hamdi Egbatan, Osman Gülbel, Şükrü Yıldız, Mehmet Ali Özkılınç, Ali Poyraz, Tamer Bülent Demirel, Erhan Tuncel, Yasin Hayal Ogün Samast, Ersin Yolcu ve Osman Hayal’in olduğu 35 sanık yargılanıyor.

2016 yılı boyunca Dink cinayetiyle ilgisi olduğu iddiasıyla 30'u aşkın jandarma görevlisi gözaltına alındı ve 15'i tutuklandı.

20 Ocak 2017

Devam eden davada 51 kişinin tanık olarak dinlenmesine karar verildi. Dinlenmesine karar verilen tanıklar arasında dönemin İstanbul Valisi Muammer Güler'de bulunuyordu.

Nisan 2017

Cinayete ilişkin 3. iddianame hazırlandı. "Cinayetin FETÖ bağlantısı" odaklı bu yeni iddianamede, "Dink cinayetinin, Fethullah Gülen'in sapkın dini inançları referans alınarak başka bir düzen getirmek için başlangıç eylemi olduğu" belirtildi.

İddianame, 2015 yılında, eski emniyet müdürleri Ramazan Akyürek ve Ali Fuat Yılmazer'in de aralarında bulunduğu 27 kamu görevlisine dava açan Savcı iddianamede cinayet şüphelisi askerlerin 'darbe girişiminde' aktif rol aldığı tespitine yer verdi.

Haziran 2017

Eksikleri olduğu gerekçesiyle mahkeme tarafından üçüncü kez savcıya iade edilen üçüncü iddianame Haziran ayında ana davayla birleştirildi.

Ekim - Aralık 2017

Samsun Tem Şube Amiri iki sanık ile Trabzon Jandarma İstihbarat Şube'de görevli üç sanık ve İstanbul Jandarma istihbarat Şube'de görevli olan beş sanık tahliye edildi.

2018'deki duruşmalar boyunca Trabzon İl Jandarma Komutanlığı, İstanbul İl Jandarma

Komutanlığı, İstanbul Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şubesi çalışanı birçok kişi mahkemede savunmalarını yaptı.

12 Temmuz'da yapılan duruşmada mahkeme dönemin Trabzon İl Jandarma Komutanı Ali Öz'ün tutukluluğunun ev hapsine çevrilmesine daha sonra da adli kontrol şartıyla tahliyesine karar verdi. Aynı tarihli duruşmada Trabzon İstihbarat Şube'de görevli Metin Yıldız'a da tahliye kararı çıktı.

19 Eylül 2018 - Mahkeme heyetinde değişiklik ve tahliyeler

Hakimler ve Savcılar Kurulu (HSK)'nın kararıyla yeri değiştirilen birçok heyet içerisinde olan 14. ACM heyeti Başkanı Ali İhsan Horasan İstanbul 1. ACM başkanlığına getirildi. Horasan'ın yerine Emre Efe Şimşek getirildi.

21 Aralık'daki son duruşma

21 Aralık'ta yapılan son duruşmada ise Mahkeme tutuklu sanıklar Hamza Celepoğlu ve Yavuz Karakaya'nın tahliyesine karar verildiğini açıkladı. Celepoğlu dönemin Jandarma Genel Komutanlığı İstihbarat Değerlendirme ve Analiz Merkez Amiri, Karakaya ise İstanbul Jandarma İstihbarat Şube Müdürlüğünde görevli Astsubaydı.

Son tahliyelerle birlikte davadaki tutuklu sayısı dört kişiye düştü. İstihbarat Daire Başkanlığı C Şube Başkanı, daha sonra İstanbul İstihbarat Şube Müdürü olan Ali Fuat Yılmaz, eski İstihbarat Daire Başkanı Ramazan Akyürek, İstanbul Jandarma İstihbarat TİM Komutanı olarak görev yapan yüzbaşı Muharrem Demirkale ve gazeteci Ercan Gün'ün yargılanması tutuklu olarak devam ediyor.

Bir sonraki duruşma 12 -13 - 14 Mart 2019 tarihinde görülecek.

Hikmet Adal

Kaynak: bianet.org